

Regeringens proposition

2008/09:121

Transporter av radioaktivt avfall, m.m.

Prop.
2008/09:121

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 19 februari 2009

Fredrik Reinfeldt

Eskil Erlandsson
(Miljödepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, strålskyddslagen (1988:220) och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Alla gränsöverskridande transporter av kärnavfall, använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall från, till eller genom Sverige måste tillståndsprövas. Detta följer av rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle. Förslagen i propositionen innebär att tillstånd inte får ges för transporter till vissa platser och länder och att transporttillstånd får vara giltiga i högst tre år. Vidare föreslås ett straffansvar för den som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt en Euratomförordning om investeringsprojekt som ska meddelas till kommissionen eller som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vid uppgiftslämnandet lämnar oriktiga uppgifter. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2009.

I propositionen föreslås också att den avgift som kärnkraftsföretagen betalar för avvecklingen av viss verksamhet vid Studsvik ska tas ut även under 2010 och 2011.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220).....	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.....	10
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.	11
3	Ärendet och dess beredning.....	12
4	Transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle.....	13
5	Brott mot uppgiftsskyldighet enligt Euratomfördraget.....	15
6	Överklagandebestämmelse i strålskyddslagen.....	16
7	Avgift enligt Studsvikslagen.....	16
8	Slutförvaring av utländska restprodukter från kärnteknisk verksamhet.....	18
9	Författningskommentar.....	19
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.....	19
9.2	Förslaget till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220).....	19
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.....	20
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.	20
Bilaga 1	Statens strålskyddsinstitutets lagförslag.....	21
Bilaga 2	Remissinstanser avseende Statens strålskyddsinstitutets författningsförslag.....	25
Bilaga 3	Statens kärnkraftinspektions lagförslag.....	26
Bilaga 4	Remissinstanser avseende Statens kärnkraftinspektions lagförslag.....	27
Bilaga 5	Remissinstanser avseende Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till ändring av den s.k. Studsviksvavgiften.....	28
Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag.....	29
Bilaga 7	Lagrådets yttrande.....	36
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 2009....	37
	Rättsdatablad.....	38

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
2. lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220),
3. lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
4. lag om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.

1 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet²

dels att 5 a, 7 och 27 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 27 a och 27 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §³

Tillstånd att uppföra en kärnkraftsreaktor får inte meddelas.

Det är förbjudet att utan särskilt tillstånd här i riket slutförvara använt kärnbränsle eller kärnavfall från en kärnteknisk anläggning eller en annan kärnteknisk verksamhet i ett annat land. Detsamma gäller sådan lagring som sker i avvaktan på slutförvaring (mellanlagring). Tillstånd får medges endast om det finns synnerliga skäl och genomförandet av det program som avses i 12 § inte försvåras.

I fråga om tillstånd till införsel eller utförsel av kärnavfall gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tillstånd enligt denna lag får inte avse transporter av använt kärnbränsle eller kärnavfall till platser eller länder som anges i 20 a § strålskyddslagen (1988:220).

7 §

Ett tillstånd får begränsas till att avse viss tid.

Ett tillstånd får begränsas till att avse en viss tid. Om tillståndet avser transport av använt kärnbränsle eller kärnavfall till eller från Sverige, får tillståndet inte gälla för längre tid än tre år.

¹ Jfr rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle (EUT L 337, 5.12.2006, s. 21, Celex 32006L0117).

² Lagen omtryckt 1992:1536.

³ Senaste lydelse 1995:875.

27 §⁴

Den som inte fullgör vad tillsynsmyndigheten begär eller beslutar med stöd av 17 eller 18 § eller vad den lokala säkerhetsnämnden begär med stöd av 21 § eller som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar myndigheten eller nämnden oriktiga uppgifter, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till ansvar enligt första stycket döms också den som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll eller som vid uppgiftslämnandet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter till kommissionen.

27 a §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot rådets förordning (Euratom) nr 2587/1999 av den 2 december 1999 om vilka investeringsprojekt som ska meddelas kommissionen i enlighet med artikel 41 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen⁵ genom att inte underrätta kommissionen om investeringsprojekt enligt det som följer av artikel 1.1 eller 1.2 eller genom att vid uppgiftslämnandet lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

27 b §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet

⁴ Senaste lydelse 2006:648. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

⁵ EGT L 315, 9.12.1999, s. 1 (Celex 31999R2587).

av Euratoms kärnämneskontroll⁶
genom att

1. uppföra eller driva en kärnteknisk anläggning utan att fullgöra sin skyldighet att

a) redovisa en grundläggande teknisk beskrivning av anläggningen och eventuell malmbrytning i verksamheten enligt det som följer av artiklarna 3, 4 och 24.1,

b) lämna uppgifter om verksamhetsprogram enligt det som följer av artiklarna 5 och 24.1,

c) följa de särskilda kontrollbestämmelser som kommissionen har beslutat enligt artikel 6.1 och 6.2,

d) upprätthålla ett system för bokföring och kontroll av kärnämne eller ge kommissionen eller kommissionens inspektörer tillgång till dokumentation och drift-rapporter enligt det som följer av artiklarna 7–9, 24.2 och 30.2,

e) lämna bokföringsrapporter enligt det som följer av artiklarna 10, 25 och 30.2,

f) sända rapporter om inventarieförändringar enligt det som följer av artiklarna 12, 25 och 30.2 eller i en sådan rapport rapportera om nukleära transformationer enligt artikel 16 eller identifiera kärnämne enligt artikel 17,

g) sända rapporter om materialbalans och förteckningar över fysiskt inventarium enligt det som följer av artiklarna 13, 25 och 30.2 eller i en sådan rapport eller förteckning identifiera kärnämne enligt artikel 17,

h) lämna särskilda rapporter enligt det som följer av artiklarna 14, 15, 22 och 25,

⁶ EUT L 54, 28.2.2005, s. 1 (Celex 32005R0302).

i) efter ett beviljat undantag från rapporteringskrav lämna rapporter enligt det som följer av artikel 19.3 eller 19.4 eller lämna en begäran enligt det som följer av artikel 19.5,

j) lämna in förhandsanmälan enligt det som följer av artiklarna 20, 21 eller 31 eller i en sådan anmälan identifiera kärnämne enligt artikel 17,

k) lämna meddelande om ändrat datum enligt artikel 23, eller

l) lämna årsrapporter om avfall enligt det som följer av artikel 32,

2. lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter till kommissionen i underrättelser som avses i 1,

3. transportera eller tillfälligt lagra kärnämne utan att fullgöra sin skyldighet att dokumentera detta enligt artikel 26, eller

4. i sin egenskap av mellanhand underlåta att bevara dokumentation om leverans av kärnämne enligt artikel 28.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

1.2 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Härigenom föreskrivs¹ att 20 a, 24 och 42 §§ strålskyddslagen (1988:220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §²

Tillstånd till *utförsel* av radioaktivt avfall får inte avse *utförsel* till

1. *området* söder om 60 grader sydlig bredd,

2. *en stat* utanför Europeiska unionen som är part i *den fjärde ACP/EEG-konventionen av den 15 december 1989*,

3. *en stat som förbjudit* import av radioaktivt avfall eller som kan antas *sakna* förmåga att ta hand om sådant avfall på ett säkert sätt.

Tillstånd *enligt 20 §* får inte avse *transporter* av radioaktivt avfall till

1. *en plats* söder om 60 grader sydlig bredd,

2. *ett land* utanför Europeiska unionen, om landet är part i *partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (SÖ 2002:42), eller*

3. *ett land där* import av radioaktivt avfall är *förbjuden* eller *där det* kan antas att *det saknas* förmåga att ta hand om sådant avfall på ett säkert sätt.

24 §³

Ett tillstånd får begränsas till att avse viss tid. *Tillstånd till införsel eller utförsel* av radioaktivt avfall skall begränsas till en tid av högst tre år.

Ett tillstånd får begränsas till att avse en viss tid. *Om tillståndet avser transport* av radioaktivt avfall till eller från Sverige, får tillståndet inte gälla för längre tid än tre år.

¹ Jfr rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle (EUT L 337, 5.12.2006, s. 21, Celex 32006L0117).

² Senaste lydelse 1995:874.

³ Senaste lydelse 1995:874.

42 §⁴

Beslut i *särskilda fall* enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i frågor som avses i 27 § eller 30 § *andra* stycket överklagas dock hos regeringen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Föreskrifter om överklagande av en myndighets beslut enligt denna lag med stöd av ett bemyndigande enligt lagen meddelas av regeringen.

Beslut som meddelats enligt denna lag *skall* gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Beslut i *det enskilda fallet* enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i frågor som avses i 27 § eller 30 § *tredje* stycket överklagas dock hos regeringen.

Beslut som *har* meddelats enligt denna lag *ska* gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

⁴ Senaste lydelse 1998:841.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd ska upphöra att gälla vid utgången av maj 2009.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.

Härigenom föreskrivs att lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Enligt riksdagens beslut föreskrivs att lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. *skall* upphöra att gälla vid utgången av 2009.

Föreslagen lydelse

Enligt riksdagens beslut föreskrivs att lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. *ska* upphöra att gälla vid utgången av 2011.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

2 Ärendet och dess beredning

Regeringen har uppdragit åt Statens strålskyddsinstitut att, i samråd med Statens kärnkraftinspektion, utreda och lämna förslag på hur rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle (EUT L 337, 5.12.2006, s. 21, Celex 32006L0117) kan genomföras i svensk rätt. Strålskyddsinstitutet har därefter lämnat de författningsförslag som återges i *bilaga 1*. Förslagen har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren och en sammanställning av dessa finns tillgängliga i Miljödepartementet (dnr M2007/5578/Mk).

Kärnkraftinspektionen har i en skrivelse till regeringen föreslagit att lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet kompletteras med en bestämmelse som innebär att verksamhetsutövare som inte fullgör sina skyldigheter enligt artikel 41 i fördraget den 25 mars 1957 om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) ska kunna straffas för detta. Förslaget, som återges i *bilaga 3*, har remissbehandlats med de instanser som förtecknas i *bilaga 4*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgängliga i Miljödepartementet (dnr M2007/3112/Mk).

Strålsäkerhetsmyndigheten har enligt 5 § förordningen (1988:1598) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall, m.m. anmält att avgiftsbeloppet enligt 3 § lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. (Studsvikslagen) behöver ändras. Myndighetens förslag samt förslaget att senarelägga upphörandet av Studsvikslagen till den 31 december 2011 har remissbehandlats. Även Strålsäkerhetsmyndigheten har beretts möjlighet att lämna synpunkter på det sistnämnda förslaget. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgängliga i Miljödepartementet (dnr M2008/3365/Mk).

Propositionen innehåller också ett förslag till ändring i 42 § strålskyddslagen (1988:293) som innebär att en felaktig hänvisning justeras samt regeringens bedömning av vissa frågor om slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 15 januari 2009 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som återges i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande återges i *bilaga 7*. Med anledning av yttrandet har lagförslaget justerats. Därutöver har vissa redaktionella ändringar gjorts.

Den föreslagna lagen om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. är så enkel att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

3 Transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle

Regeringens förslag: Tillstånd enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220) får inte avse transporter av använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall till vissa platser och länder. Tillstånd för transporter av använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall till eller från Sverige får inte gälla för längre tid än tre år. Hänvisningen i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd till bestämmelserna i strålskyddslagen om utförelseförbud och tidsbegränsning av vissa tillstånd utgår.

Strålskyddsinstitutets förslag överensstämmer inte helt med regeringens när det gäller den lagtekniska utformningen. Strålskyddsinstitutet har föreslagit att tillståndsplikten enligt lagen om kärnteknisk verksamhet utökas och att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges ytterligare bemyndiganden. Strålskyddsinstitutet har till skillnad från regeringen också ansett att frågan om ansvar för kostnader då en transport inte kan eller får genomföras bör författningsregleras.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot Strålskyddsinstitutets förslag.

Skälen för regeringens förslag: Detaljerade bestämmelser för förfarandet då radioaktivt avfall och använt kärnbränsle ska transporteras till, från eller genom en medlemsstat finns i direktiv 2006/117/Euratom, som ersätter rådets direktiv 92/3/Euratom av den 3 februari 1992 om övervakning och kontroll av transport av radioaktivt avfall mellan medlemsstater samt till och från gemenskapen (EGT L 35, 12.2.1992, s. 24, Celex 31992L0003). De hittillsvarande bestämmelserna på området genomförs i huvudsak med bestämmelser i strålskyddslagen och med myndighetsföreskrifter enligt bemyndigande i samma lag, och så bör även ske fortsättningsvis.

Direktiv 2006/117/Euratom omfattar alltså även transporter av använt kärnbränsle, vilket regleras i lagen om kärnteknisk verksamhet. Också i den lagen finns det bestämmelser om sådan tillståndsprövning som direktivet kräver och bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att pröva frågor och meddela föreskrifter. Eftersom tillståndsplikten enligt strålskyddslagen omfattar alla transporter av radioaktiva ämnen och är subsidiär i förhållande till tillståndsplikten enligt lagen om kärnteknisk verksamhet, behövs det inga nya bestämmelser om tillståndskrav i någondera lagen.

Den nuvarande bestämmelsen i 20 a § strålskyddslagen följer i huvudsak av direktiv 92/3/Euratom. Då direktiv 2006/117/Euratom innebär en viss förändring av bestämmelsens utformning och innehåll behöver paragrafen uppdateras i motsvarande mån. Det bör också tydliggöras att det är transporttillstånd som avses. Också bestämmelsen i 5 a § tredje stycket lagen om kärnteknisk verksamhet, som hänvisar till 20 a § strålskydds-

lagen, behöver uppdateras och formuleras om så att det tydligt framgår att innebörden är ett förbud mot tillstånd till vissa transporter.

I 24 § strålskyddslagen, till vilken 5 a § tredje stycket lagen om kärnteknisk verksamhet hänvisar vad avser kärnavfall, finns en bestämmelse som grundas på direktiv 92/3/Euratom och som anger att tillstånd till införsel eller utförsel av radioaktivt avfall ska begränsas till en tid av högst tre år. Motsvarande begränsning finns även i direktiv 2006/117/ Euratom. Mot bakgrund av terminologin i direktivet och lagarna bör emellertid bestämmelsen ändras så att den avser transporttillstånd. I stället för den hänvisning till 24 § strålskyddslagen som nu finns i 5 a § tredje stycket lagen om kärnteknisk verksamhet, bör av tydlighetsskäl en bestämmelse om tidsbegränsningen införas i 7 § den lagen.

En hänvisning till begränsningarna i 20 a § och 24 §§ strålskyddslagen avseende utförsel av använt kärnbränsle finns också i 8 § lagen om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Med de ändringar som nu föreslås i strålskyddslagen och lagen om kärnteknisk verksamhet blir den hänvisningen betydelselös. Begränsningarna kommer att beaktas vid den tillståndsprövning av transporten som görs enligt lagen om kärnteknisk verksamhet, oberoende av vilken lag som utförseln prövas enligt.

De transporter för vilka det indirekt kan tillkomma ett tillståndskrav enligt de nu föreslagna bestämmelserna avser ämnen som redan omfattas av tillstånd för andra delar av hanteringen. Företag som är verksamma inom detta område genomför dessutom redan tillståndspliktiga transporter och har fungerande rutiner för hantering av tillståndsansökningar, varför den tillkommande administrativa belastningen blir marginell. Även hos Strålsäkerhetsmyndigheten, som prövar tillståndsfrågorna, blir den tillkommande arbetsbelastningen liten och ryms kostnadsmässigt inom befintlig ram.

I direktiv 2006/117/Euratom finns regler som anger att den som är skyldig att ansöka om tillstånd till en transport också ska vara ansvarig för de kostnader som uppstår om transporten inte kan eller får fullföljas. I skälen för direktivet anges emellertid att detta krav inte bör hindra tillämpningen av mekanismer som medlemsstaterna har inrättat på nationell nivå eller eventuella avtalsmässiga överenskommelser i anslutning till transporten. Detta innebär att reglerna om kostnadsansvar inte är avsedda att inskränka avtalsfriheten på området. Bestämmelserna bör i stället ses som en reglering av förhållandet mellan den som ska söka tillstånd till en transport och den tillståndsprövande staten. Innebörden blir då att den som nekas tillstånd inte har rätt till ekonomisk kompensation för detta. Att så är fallet följer i Sverige av allmänna rättsgrundsatser. Några särskilda regler om detta behövs inte.

Enligt artikel 33 i Euratomfördraget ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om förslag till bestämmelser som genomför fastställda normer inom fördragets område. Sådan underrättelse har skett genom att förslagen i lagrådsremissen översänts till kommissionen.

4 Brotts mot uppgiftsskyldighet enligt Euratomfördraget

Regeringens förslag: Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inte fullgör sin skyldighet att underrätta kommissionen om vissa investeringsprojekt på kärnenergiområdet enligt det som följer av artikel 1.1 eller 1.2 i rådets förordning (Euratom) nr 2587/1999 eller lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter till kommissionen ska kunna dömas till böter. Det ska framgå av lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet vilka bestämmelser i kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 som det är straffbart att bryta mot. Fängelse ska inte ingå i straffskalan för sistnämnda brott.

Kärnkraftinspektionens förslag överensstämmer inte helt med regeringens när det gäller utformning och straffsats. Enligt förslaget skulle hänvisningen i straffbestämmelsen göras till artikel 41 i Euratomfördraget och inte till den underliggande förordningen. Den föreslagna straffsatsen innehöll även fängelse i högst sex månader.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot Kärnkraftinspektionens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 41 i Euratomfördraget följer en skyldighet för enskilda och företag inom kärnenergisektorn att underrätta kommissionen om investeringsprojekt som avser nya anläggningar, återanskaffningar eller omställningar. Detta ska ske inom den tidsfrist som anges i artikel 42 i samma fördrag så att kommissionen ska kunna överlägga med investeraren om projektet och komma med synpunkter. Bestämmelsen preciseras vad gäller investeringsprojektens art och omfattning i rådets förordning (Euratom) nr 2587/1999 av den 2 december 1999 om vilka investeringsprojekt som skall meddelas kommissionen i enlighet med artikel 41 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (EGT L 315, 9.12.1999, s. 1, Celex 31999R2587). Hur underrättelsen ska göras och hur kommissionen ska hantera uppgifterna regleras närmare i kommissionens förordning (Euratom) nr 1209/2000 av den 8 juni 2000 om förfaranden för granskning av underrättelser enligt artikel 41 i Euratomfördraget (EGT L 138, 9.6.2000, s. 12, Celex 32000R1209).

Bestämmelserna i artikel 41 i Euratomfördraget och i förordningen (Euratom) nr 2587/1999 riktar sig direkt till enskilda och företag, men det åligger Sverige som medlemsstat att införa effektiva sanktioner för att säkerställa att förpliktelserna fullgörs. Kommissionen har under 2007 uppmärksammat att det har tecknats avtal om omfattande investeringar vid kärnkraftverken i Oskarshamn och Ringhals utan att dessa har föregåtts av det föreskrivna underrättelseförfarandet. Detta föranledde Kärnkraftinspektionen att i en skrivelse påminna företagen i den svenska kärntekniksektorn om deras skyldigheter enligt Euratomfördraget. Underrättelseskyldigheten bör dock ingå som en naturlig del i företagets planering i samband med stora investeringar. Mot denna bakgrund bör

det därför införs en straffbestämmelse i lagen om kärnteknisk verksamhet som omfattar underlåtelse att lämna sådana uppgifter och att lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter. Eftersom det är i artiklarna 1.1 och 1.2 i förordningen (Euratom) nr 2587/1999 som det tydligast framgår vilka investeringsprojekt som omfattas, bör straffbestämmelsen utformas med hänvisning till dessa. Några alternativa sanktioner står för närvarande inte till buds inom det kärntekniska området, men straffskalan kan begränsas till böter. Kriminaliseringen kommer inte att påverka arbetsbelastningen hos tillsynsmyndigheterna eller rättsväsendet annat än marginellt och några resursförstärkningar behövs därför inte.

Av tydlighetsskäl bör straffbestämmelsen placeras i en ny paragraf i anslutning till motsvarande bestämmelse om underlåtenheter i förhållande till svenska myndigheter. Den nuvarande bestämmelsen i 27 § andra stycket lagen om kärnteknisk verksamhet, som också avser skyldighet att lämna vissa uppgifter till kommissionen, bör av samma skäl flyttas till en särskild paragraf. Den sistnämnda bestämmelsen bör dessutom förtydligas så att det klart framgår vilka brott mot kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll (EUT L 54, 28.2.2005, s. 1, Celex 32005R0302) som är straffbelagda. Straffskalan för dessa brott bör vara densamma som för brott mot bestämmelserna i förordningen (Euratom) nr 2587/1999. Den nu gällande straffskalan, böter eller fängelse i högst sex månader, innebär också regelmässigt att påföljden bestäms till böter. Bestämmelsen bör därför ändras i detta avseende och straffskalan begränsas till böter.

5 Överklagandebestämmelse i strålskyddslagen

Regeringens förslag: Överklagandebestämmelsen i 42 § första stycket strålskyddslagen (1988:220) justeras så att det är beslut i frågor som avses i 30 § tredje stycket som överklagas hos regeringen.

Skälen för regeringens förslag: Strålskyddslagen har tidigare ändrats bl.a. genom att ett nytt första stycke infogats i 30 §. Det dåvarande andra stycket blev det nya tredje stycket (prop. 2005/06:183, bet. 2005/06: MJU24, rskr. 2005/06:287). Den särskilda överklagandebestämmelsen i 42 § första stycket strålskyddslagen för bl.a. beslut i sådana frågor som avsågs i 30 § andra stycket samma lag följdändrades inte. Den följdändringen bör göras nu.

6 Avgift enligt Studsvikslagen

Regeringens förslag: Lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. (Studsvikslagen) ska inte upphöra att gälla förrän vid utgången av 2011.

Strålsäkerhetsmyndighetens förslag överensstämmer inte helt med regeringens. Förslaget innebär att avgiften enligt Studsvikslagen höjs

men att lagen ska upphöra vid utgången av 2009. Strålsäkerhetsmyndigheten har dock tillstyrkt regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksgäldskontoret, Ekonomistyrningsverket, Statens råd för kärnavfallsfrågor, Statens energimyndighet* samt *Ranstad Mineral AB* har tillstyrkt förslaget att senarelägga upphörandet av Studsvikslagen. *Studsvik Nuclear AB* har tillstyrkt Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till höjning av avgift men avstyrkt förslaget att senarelägga upphörandet av Studsvikslagen. *Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning* har föreslagit att lagen inte tidsbegränsas. *Vattenfall AB, Svensk Energi, Barsebäck Kraft AB, E-on Kärnkraft Sverige AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG Aktiebolag* samt *Ringhals AB* har avstyrkt såväl förslaget att höja avgiften som att förlänga lagens giltighetstid.

Skälen för regeringens förslag: Tillståndshavarna för de anläggningar som omfattas av 1 § Studsvikslagen är skyldiga att för sina respektive verksamheter upprätta en beräkning över kostnaderna för de avvecklingsåtgärder som anges i paragrafen. I de beräknade kostnaderna ska ingå dels en uppskattning av kostnaderna för samtliga de åtgärder som kan anses bli behövliga, dels kostnaderna för de åtgärder som avses bli vidtagna inom en tidsrymd av minst tre år. Kostnadsberäkningen ska ses över årligen samt varje år lämnas till Strålsäkerhetsmyndigheten, som kontrollerar om avgiften ligger på rätt nivå.

När Studsvikslagen började tillämpas uppgick avgiften till 0,1 öre per levererad kilowattimme elström. Riksdagen beslutade 1993, efter förslag från regeringen och Statens kärnkraftinspektion, att höja avgiften till 0,15 öre per kilowattimme fr.o.m. 1994. I prop. 2005/06:183 föreslog regeringen en höjning av avgiften till 0,2 öre per kilowattimme fr.o.m. 2007, vilket antogs av riksdagen. Den senaste höjningen av avgiften, till 0,3 öre per kilowattimme fr.o.m. den 1 juli 2007, beslutades av riksdagen efter förslag i prop. 2006/07:93 (bet. 2006/07:FöU7, rskr. 2006/07:168).

Strålsäkerhetsmyndigheten har, med utgångspunkt från en granskning av kostnadsberäkningarna och en prognos för energiproduktionen t.o.m. 2009, föreslagit en ytterligare höjning av avgiften med 0,6 öre per kilowattimme till 0,9 öre per kilowattimme för 2009. Bakgrunden till att avgiftsförslaget har justerats i förhållande till det förslag som låg till grund för riksdagens beslut 2007 är att kostnader har tillkommit för återställning av industriområdet i Ranstad, för dekontaminering och nedläggning av den permanent avställda kraftvärmereaktorn i Ågesta och för hantering av kärnavfall och använt kärnbränsle samt det förhållandet att Studsvikslagen, och därmed fonderingen i Studsviksfonden, enligt tidigare beslut av riksdagen ska upphöra i och med utgången av 2009. Därutöver bidrar utebliven förväntad avkastning på fonden p.g.a. det rådande finansiella läget, lägre förväntad energiproduktion samt en förändrad profil på framtida förväntade utbetalningar till ett ökat fonderingsbehov.

Regeringen har gjort bedömningen att en oförändrad avgift men med inbetalningar till och med utgången av 2011 med stor sannolikhet innebär att medlen i Studsviksfonden räcker till de avsedda projekten. Statens risk minskar i motsvarande grad eftersom framtida beräkningar leder till en noggrannare bedömning av de faktiska kostnaderna.

Riksdagen har beslutat att Studsvikslagen ska upphöra att gälla vid utgången av 2009. Om upphörandet av lagen senareläggs till utgången av 2011 och avgiftsnivån hålls oförändrad blir belastningen på de avgifts-

skyldiga ungefär densamma som om avgiften för 2009 hade höjts i enlighet med Strålsäkerhetsmyndighetens förslag. Med en förlängning av lagens giltighet kvarstår möjligheten att revidera avgiftens storlek eftersom tillståndshavarna årligen ska lämna beräkningsunderlag och Strålsäkerhetsmyndigheten göra nya analyser av kostnadsutvecklingen. Det är viktigt att avgiften inte sätts för högt, eftersom eventuella överskjutande medel inte återbetalas (jfr prop. 2005/06:183 s. 32).

7 Slutförvaring av utländska restprodukter från kärnteknisk verksamhet

Regeringens bedömning: Förbudet mot att slutförvara utländskt använt kärnbränsle och kärnavfall i Sverige ska bestå.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen har flera gånger slagit fast att det är en grundläggande princip för Sveriges agerande att varje land ska ta fullt ansvar för det kärnavfall som uppkommer i landet. Som exempel kan nämnas att riksdagen biföll vad den dåvarande regeringen föreslog i prop. 1992/93:98 om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, m.m. (bet. 1992/93:NU11, rskr. 1992/93:136) om att slutförvaring av utländskt använt kärnbränsle och kärnavfall i Sverige skulle förbjudas och att särskilt tillstånd skulle krävas för utförsel av kärnavfall. Frågan togs även upp i fördraget om Sveriges anslutning till Europeiska unionen (SÖ 1995:17). Där återfinns i den gemensamma förklaringen om tillämpningen av Euratomfördraget att varje medlemsstat avgör vilken politik den ska föra när det gäller slutstegen i kärnbränslecykeln. En konvention om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall öppnades för undertecknande vid Internationella atomenergiorganets (IAEA) generalkonferens i Wien den 29 september 1997. Sverige undertecknade konventionen samma dag (SÖ 1999:60). Konventionen pekar bl.a. på att det slutliga ansvaret att säkerställa en säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall ligger på varje stat, att varje stat har rätt att förbjuda import av utländskt använt kärnbränsle och radioaktivt avfall till sitt territorium och att radioaktivt avfall, så långt det är förenligt med säkerheten vid hantering av sådant material, bör slutförvaras i den stat i vilken det uppstod.

Regeringen finner mot denna bakgrund, och med beaktande av utvecklingen på området sedan dess, att det inte finns skäl att förändra den inställning som Sverige hittills har haft när det gäller slutförvaring av utländskt använt kärnbränsle och kärnavfall i Sverige. Förbudet mot sådan slutförvaring bör alltså bestå.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

5 a §

Den förändrade lydelsen av tredje stycket tydliggör att samma förbud som i 20 a § strålskyddslagen (1988:220) mot tillstånd till transporter av radioaktivt avfall till vissa platser och länder gäller även för de fall då det radioaktiva avfallet kommer från kärnteknisk verksamhet. Hänvisningen till 24 § strålskyddslagen ersätts med en ny bestämmelse i 7 § lagen om kärnteknisk verksamhet.

7 §

Den nya bestämmelsen innebär att tillstånd till sådana gränsöverskridande transporter som avses i direktiv 2006/117/Euratom inte får ges för längre tid än tre år åt gången.

27 §

Ändringen innebär att andra stycket utgår. Den borttagna bestämmelsen ersätts av den nya 27 b §.

27 a §

Den nya bestämmelsen innebär en straffsanktionering av den uppgiftsskyldighet som följer av artikel 1.1 eller 1.2 i förordningen (Euratom) nr 2587/1999 och som grundas på artikel 41 i Euratomfördraget. Bestämmelser om hur uppgiftsskyldigheten ska fullgöras och hur uppgifterna ska behandlas finns i förordningen (Euratom) nr 1209/2000.

27 b §

Paragrafen ersätter den upphävda bestämmelsen i 27 § andra stycket. Ändringen innebär att det specificeras vilka underlåtenheter att fullgöra det som följer av förordningen (Euratom) nr 302/2005 som utgör brott och att fängelse inte längre ingår i straffskalan.

8.2 Förslaget till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

20 a §

Bestämmelsen, som i huvudsak följer av artikel 16 i direktiv 2006/117/Euratom, uppdateras och justeras redaktionellt. Innebörden av bestämmelsen är ett exportförbud för radioaktivt avfall till Antarktisområdet, till länder utanför Europeiska unionen som är parter i den s.k. AVS-EG-konventionen och till länder där import av kärnavfall eller använt kärn-

bränsle är förbjuden eller där det kan antas att förmåga att ta hand om avfallet på ett säkert sätt saknas. Att motsvarande begränsningar gäller för transporter av kärnavfall och använt kärnbränsle framgår av 5 a § tredje stycket lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

24 §

Ändringen innebär att begränsningen i andra meningen av in- eller utförelsetillstånd till en tid av högst tre år åt gången ändras så att den i stället avser tillstånd till transport av radioaktivt avfall till eller från Sverige. Begränsningen omfattar alla gränsöverskridande transporter som avses i direktiv 2006/117/Euratom och som inte prövas enligt lagen om kärnteknisk verksamhet

42 §

Ändringen i första stycket innebär att det åter framgår av bestämmelsen att tillsynsbeslut enligt strålskyddslagen fattade av generalläkaren får överklagas hos regeringen.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Ändringen innebär att 8 § upphör att gälla. De begränsningar som denna paragraf hänvisar till gäller ändå enligt 5 a § tredje stycket och 7 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet för den tillståndsprövning som måste göras i samband med varje gränsöverskridande transport av använt kärnbränsle.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:652) om upphävande av lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m.

Ändringen innebär att lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. ska tillämpas även under 2010 och 2011 innan den upphör.

Statens strålskyddsinstitutets lagförslag

Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Häri genom föreskrivs att 20 a § strålskyddslagen (1988:220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §

För transporter av radioaktivt avfall ut ur, in i eller genom riket krävs särskilt tillstånd i enlighet med rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle. Frågor om tillstånd prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillstånd till utförsel av radioaktivt avfall får inte avse utförsel till

- 1. området söder om 60 grader sydlig bredd,*
- 2. en stat utanför Europeiska unionen som är part i den fjärde ACP/EEG-konventionen av den 15 december 1989,*
- 3. en stat som förbjudit import av radioaktivt avfall eller som kan antas sakna förmåga att ta hand om sådant avfall på ett säkert sätt.*

Tillstånd enligt första stycket får inte beslutas för transporter till

- a) en bestämelseort söder om latitud 60°S, eller*
- b) en stat som är part i partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, (AVS-EG-konventionen eller Cotonouavtalet) och inte är en medlemsstat, eller*

c) till ett tredjeland som enligt de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet inte har den administrativa och tekniska kapacitet och det regelverk som krävs för att hantera kärnavfallet eller det använda kärnbränslet på ett säkert sätt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att utföra uppgifter i

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 2008/09:121

Bilaga 1

transportärenden enligt första och andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bärande av kostnader som kan uppstå i samband med sådan transport som avses i första stycket som inte kan eller får fullföljas.

Förslag till
lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ska införas en ny paragraf, 5 a i §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a i §

För transporter av kärnavfall och använt kärnbränsle ut ur, in i eller genom riket krävs särskilt tillstånd i enlighet med rådets direktiv 2006/117/Euratom av den 20 november 2006 om övervakning och kontroll av transporter av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle. Frågor om tillstånd prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillstånd enligt första stycket får inte beslutas för transporter till

a) en bestämmelseort söder om latitud 60°S, eller

b) en stat som är part i partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, (AVS-EG-konventionen eller Cotonouavtalet) och inte är en medlemsstat, eller

c) till ett tredjeland som enligt de behöriga myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet inte har den administrativa och tekniska kapacitet och det regelverk som krävs för att hantera kärnavfallet eller det använda kärnbränslet på ett säkert sätt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs för att utföra uppgifter i transportärenden enligt första och andra stycket.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 2008/09:121
Bilaga 1

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bärande av kostnader som kan uppstå i samband med sådan transport som avses i första stycket som inte kan eller får fullföljas.

Remissinstanser avseende Statens strålskyddsinstitutets författningsförslag

Riksrevisionen, Inspektionen för strategiska produkter, Riksgäldskontoret, Ekonomistyrningsverket, Statens råd för kärnavfallsfrågor, Statens energimyndighet, Vattenfall AB, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Barsebäck Kraft AB, E-on Kärnkraft Sverige AB, Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen, Forsmarks Kraftgrupp AB, Fortum, Föreningen Kärnteknik, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, Miljörörelsens kärnavfallssekretariat, Miljövänner för Kärnkraft, OKG Aktiebolag, Ringhals AB, Studsvik AB, Svensk Kärnbränslehantering AB, Westinghouse Electric Sweden AB.

Statens kärnkraftinspektions lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Härigenom föreskrivs att 27 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

Den som inte fullgör vad tillsynsmyndigheten begär eller beslutar med stöd av 17 eller 18 § eller vad den lokala säkerhetsnämnden begär med stöd av 21 § eller som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar myndigheten eller nämnden oriktiga uppgifter, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till ansvar enligt första stycket döms också den som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll eller som vid uppgiftslämnandet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter till kommissionen.

Till ansvar enligt första stycket döms också den som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt *artikel 41 fördraget den 25 mars 1957 om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen* eller kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll eller som vid uppgiftslämnandet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter till kommissionen.

Remissinstanser avseende Statens kärnkraftinspek- tions lagförslag

Riksrevisionen, Åklagarmyndigheten, Riksgäldskontoret, Ekonomistyrningsverket, Statens strålskyddsinstitut, Statens råd för kärnavfallsfrågor, Statens energimyndighet, Vattenfall AB, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Svensk Energi, Barsebäck Kraft AB, E-on Kärnkraft Sverige AB, Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen, Forsmarks Kraftgrupp AB, Fortum, Föreningen Kärnteknik, Miljövänner för Kärnkraft, OKG Aktiebolag, Ringhals AB, Studsvik AB, Svensk Kärnbränslehantering AB, Westinghouse Electric Sweden AB.

Remissinstanser avseende Strålsäkerhetsmyndighe- tens förslag till ändring av den s.k. Studsviksavgiften

Riksrevisionen, Riksgäldskontoret, Ekonomistyrningsverket, Statens råd för kärnavfallsfrågor, Statens energimyndighet, Vattenfall AB, Svensk Energi, Barsebäck Kraft AB, E-on Kärnkraft Sverige AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, Miljö- rörelsens kärnavfallssektariat, Miljövänner för Kärnkraft, OKG Aktie- bolag, Ringhals AB, Studsvik Nuclear AB, AB SVAFO, Svensk Kärn- bränslehantering AB, Ranstad Mineral AB.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet

dels att 5 a, 7 och 27 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 27 a och 27 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Tillstånd att uppföra en kärnkraftsreaktor får inte meddelas.

Det är förbjudet att utan särskilt tillstånd här i riket slutförvara använt kärnbränsle eller kärnavfall från en kärnteknisk anläggning eller en annan kärnteknisk verksamhet i ett annat land. Detsamma gäller sådan lagring som sker i avvaktan på slutförvaring (mellanlagring). Tillstånd får medges endast om det finns synnerliga skäl och genomförandet av det program som avses i 12 § inte försvåras.

I fråga om tillstånd till införsel eller utförsel av kärnavfall gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tillstånd enligt denna lag får inte avse transporter av använt kärnbränsle eller kärnavfall till platser eller länder som anges i 20 a § strålskyddslagen (1988:220).

7 §

Ett tillstånd får begränsas till att avse viss tid.

Ett tillstånd får begränsas till att avse en viss tid. Om tillståndet avser transport av använt kärnbränsle eller kärnavfall till eller från Sverige, får tillståndet inte gälla för längre tid än tre år.

27 §

Den som inte fullgör vad tillsynsmyndigheten begär eller beslutar med stöd av 17 eller 18 § eller vad den lokala säkerhetsnämnden begär med stöd av 21 § eller som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar myndigheten eller nämnden oriktiga uppgifter, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till ansvar enligt första stycket döms också den som inte fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt kom-

missionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll eller som vid uppgiftslämnandet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter till kommissionen.

27 a §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot rådets förordning (Euratom) nr 2587/1999 av den 2 december 1999 om vilka investeringsprojekt som skall meddelas kommissionen i enlighet med artikel 41 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen genom att inte underrätta kommissionen om investeringsprojekt enligt det som följer av artikel 1.1 eller 1.2 eller genom att vid uppgiftslämnandet lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter till kommissionen.

27 b §

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll genom att

1. uppföra eller driva en kärnteknisk anläggning utan att fullgöra sin skyldighet att

a) riktigt och fullständigt redovisa en grundläggande teknisk beskrivning av anläggningen och eventuell malmbrytning i verksamheten enligt det som följer av artiklarna 3, 4 och 24.1,

b) lämna uppgifter om verksamhetsprogram enligt det som följer av artiklarna 5 och 24.1,

c) följa de särskilda kontrollbestämmelser som kommissionen har beslutat enligt artikel 6.1 och 6.2,

d) upprätthålla ett system för bokföring och kontroll eller ge kommissionen eller kommissionens inspektörer tillgång till dokumentation och drifrapporter enligt det som följer av artiklarna 7–9, 24.2 och 30.2,

e) förse kommissionen med bokföringsrapporter enligt det som följer av artiklarna 10, 25 och 30.2,

f) sända rapporter om inventarieförändringar enligt det som följer av artiklarna 12 och 25 eller i en sådan rapport rapportera om nukleära transformationer enligt artikel 16 eller identifiera kärnämne enligt artikel 17,

g) sända rapporter om materialbalans och förteckningar över fysiskt inventarium enligt det som följer av artiklarna 13, 25 och 30.2 eller i en sådan rapport eller förteckning identifiera kärnämne enligt artikel 17,

h) lämna särskilda rapporter enligt det som följer av artiklarna 14, 15, 22 och 25,

i) efter ett beviljat undantag från rapporteringskrav lämna rapporter enligt det som följer av artikel 19.3 eller 19.4 eller lämna en begäran enligt det som följer av artikel 19.5,

j) lämna in förhandsanmälan enligt det som följer av artiklarna 20, 21 eller 31 eller i en sådan anmälan identifiera kärnämne enligt artikel 17,

k) lämna meddelande om ändrat datum enligt artikel 23, eller

l) lämna årsrapporter om avfall enligt det som följer av artikel 32,

2. lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter till kommissionen i underrättelser som avses i 1,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 2008/09:121

Bilaga 6

*3. transportera eller tillfälligt
lagra kärnämne utan att fullgöra
sin skyldighet att dokumentera
detta enligt artikel 26, eller*

*4. i sin egenskap av mellanhand
för leverans av kärnämne under-
låta att bevara dokumentation en-
ligt artikel 28.*

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Härigenom föreskrivs att 20 a, 24 och 42 §§ strålskyddslagen (1988:220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §

Tillstånd till *utförsel* av radioaktivt avfall får inte avse *utförsel* till

1. *området* söder om 60 grader sydlig bredd,

2. *en stat* utanför Europeiska unionen som är part i *den fjärde ACP/EEG-konventionen av den 15 december 1989*,

3. *en stat som förbjudit* import av radioaktivt avfall eller som kan antas *sakna* förmåga att ta hand om sådant avfall på ett säkert sätt.

Tillstånd *enligt 20 §* får inte avse *transporter* av radioaktivt avfall till

1. *en plats* söder om 60 grader sydlig bredd,

2. *ett land* utanför Europeiska unionen, *om landet är part i partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (SÖ 2002:42), eller*

3. *ett land där* import av radioaktivt avfall *är förbjuden* eller *där det* kan antas *att det saknas* förmåga att ta hand om sådant avfall på ett säkert sätt.

24 §

Ett tillstånd får begränsas till att avse viss tid. *Tillstånd till införsel eller utförsel* av radioaktivt avfall *skall begränsas till en tid av högst* tre år.

Ett tillstånd får begränsas till att avse *en* viss tid. *Om tillståndet avser transport* av radioaktivt avfall *till eller från Sverige, får tillståndet inte gälla för längre tid än* tre år.

42 §

Beslut i *särskilda fall* enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i frågor som avses i 27 § eller 30 § *andra* stycket överklagas dock hos regeringen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut i *det enskilda fallet* enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i frågor som avses i 27 § eller 30 § *tredje* stycket överklagas dock hos regeringen.

Föreskrifter om överklagande av en myndighets beslut enligt denna lag med stöd av ett bemyndigande enligt lagen meddelas av regeringen.

Beslut som meddelats enligt denna lag <i>skall</i> gälla omedelbart om inte annat bestäms.	Beslut som <i>har</i> meddelats enligt denna lag <i>ska</i> gälla omedelbart om inte annat bestäms.
--	---

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2009.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd ska upphöra att gälla vid utgången av maj 2009.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-01-23

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och justitierådet Lars Dahllöf.

Transporter av radioaktivt avfall, m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 15 januari 2009 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
2. lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220),
3. lag om ändring i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Ulf Yngvesson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om kärnteknisk verksamhet

27 b §

Genom en uppräknig i den föreslagna paragrafen beskrivs en del av de fall där den kan dömas till böter som bryter mot kommissionens förordning (Euratom) nr 302/2005 av den 8 februari 2005 om genomförandet av Euratoms kärnämneskontroll.

I paragrafens första punkt d), e) och g) kan man se att vid beskrivningen har hänsyn tagits till att det i artikel 30.2 i förordningen finns vissa avvikelser från den redovisningsskyldighet som föreskrivs i de artiklar som anges i de här nämnda momenten. Lagrådet ifrågasätter om inte artikel 30.2 ska tas in i uppräknigen av artiklar också under f) för att avgränsningen av redovisningsskyldigheten i detta moment ska bli korrekt. Frågan bör klarläggas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Miljödepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Malmström, Sabuni, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Björling.

Föredragande: Erlandsson

Regeringen beslutar proposition 2008/09:121 Transporter av radioaktivt avfall, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet		31999R2587 32005R0302 32006L0117
Strålskyddslagen (1988:220)		32006L0117
